

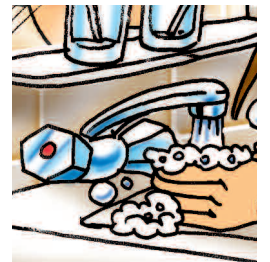
Çocuklar için hijyen tavsiyeleri - hayvanlarla temas -

En önemli kural
hayvanın
yaladığı eli
yıkamak

Ishal semptomlarını belirten tüm salmonella enfeksiyonlarının yaklaşık %10'unu salmonella ifraz eden köpekler, kediler ve özellikle sürüngenler ile direkt temastan bulaşmaktadır.

- ▶▶ El ile yem verme, bakım veya okşama dan sonra.
  - eller ağza alınmamalı veya gözlere dokunulmamalı.
  - (yemekten evvela) eller yıkanmalı veya (mesela hayvanat bahçesinde) çocuklara uygun hazır temizlik bezleri ile silinmeli.
- ▶▶ Yüz ve açık yaralar hayvanlara yalatılmamalı, hayvanlar öpülmemeli.
- ▶▶ Yem ve su kaseleri kullanıştan sonra hemen yıkanmalı; su günde bir kaç defa değiştirilmeli.
- ▶▶ Kafes, ahır ve kümesi sıcak su ile yıkarken eldiven kullanılmalı veya hemen eller yıkanmalı.
- ▶▶ Kuş kafesleri hergün yıkanmalı; kedi tuvaleti en az her iki günde bir temizlenmeli.
- ▶▶ Hayvanlar yatağa bırakılmamalı.
- ▶▶ Kedi ve köpek örtüleri ayda bir kez en az 60°C'de yıkanmalı.
- ▶▶ Tırmık ve ısırık yaraları uygun bir ürün ile antiseptik temizlenmeli (mesela eczaneden bir antiseptik ilaç ile), gerekirse doktora gidilmeli.
- ▶▶ Evcil hayvanların aşıları veterinerin önerisine göre yapılmalı.
- ▶▶ Evcil ve çiftlik hayvanları düzenli antihelmintik (kurt) tedavi görmeli.
- ▶▶ Asla hayvan leşine eldivensiz dokunulmamalı.
- ▶▶ Asla hastalanmış yabani hayvan bakım için eve götürülmemeli.
- ▶▶ Hasta hayvanlar veterinerlere götürülmeli.

Bilhassa bağışıklık sistemi zayıf olan çocuk ve yetişkinler ev ve çiftlik hayvanları bakımında dikkat etmelidirler. Özellikle yavru hayvan ve sürüngenlerle temastan kaçınılmalıdır.

©Bonn Üniversitesi hijyen ve sağlık bilimleri enstitüsü, 2007. www.hygiene-tips-fuer-kids.de. Tercüman: Sema Keser.
PD Dr. med. A. Simon, Prof. Dr. med. vet. P. Heeg, Dr. G. Gebel, C. Ilshner, Prof. Dr. med. M. Exner

Illustrationen: Frank Robyn-Fuhrmeister
Literaturhinweise: 1) Smith et al: Outbreaks of Enteric Infections Caused by Multiple Pathogens Associated with Calves at a Farm Day Camp. The Pediatric Disease Journal 2004; 23(12):1098. 2) Kurth R: Das Auftreten alter und neuer Seuchen als Konsequenz menschlichen Handelns. Bundesgesundheitsbl Gesundheitsforschung Gesundheitsschutz . 2004; 47 (7): 611-621.